

Iskola, iskola, iskolapad.....

A Mezőtárkány-Egerfarmosi Általános Iskola Egerfarmosi Tagiskolája 15 tanulóval kezdte a 2014/2015-ös tanévet. Annak ellenére, hogy új kisdíák érkezett intézményünkbe, és három kis elsős iratkozott be iskolánkba – negyedikesünk viszont csak egy volt –, sajnos nem nőtt a diákok száma. Három tanulóknak került átmeneti nevelésbe, őket elvesztettük.

Minden év október 1-jén az iskolák kötelező statisztikai adatszolgáltatáson „esnek át”, amelyből több jellemző adat kiemelhető.

Először is a fiúk „nagy” száma. Az idei tanévben ettől azért tartottunk, mert féltünk, hogy lányaink majd nem érzik jól magukat a fiús közegben. Szerencsére eddig ez nem okozott problémát, megértették egymást.

Mivel a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet kritériumai változtak, szigorodtak, így az arány ebben a tanévben jelentősen csökkent. A statisztikai tény viszont a valóságon nem változtat. Továbbra is úgy látjuk, hogy tanulóink többsége valamilyen hátránnyal indul (anyagi, szociális, családi körülményeiből adódóan, vagy tanulási nehézsége miatt).

Ebben a tanévben is magas a gyermekvédelmi támogatásban részesülő tanulók száma. Továbbra is minden lehetőséget meg kell ragadnunk a segítségükre.

Tanulóink kétharmada nagycsaládban él, ami a közösség szempontjából részben előnyös lehet (munkamegosztás a családban, alkalmazkodás, egymásra figyélés), részben viszont problémákat is rejthet (szeretethiány, vetélkedés a testvérek között, „védd a kisebbet”, a figyelem súlypontozásának problémái). A családokkal való rendszeres kapcsolattartással megelőzhető és kezelhető a problémák, viszont nem ártana szakember segítsége a szülőknek.

Bár a helybeliek sokszor fenntartásokkal viseltetnek intézményünk irányában, úgy tűnik, senki nem próféta a maga hazájában, mert három bejáró tanuló van: ketten Mezőszemeréről, egy tanuló pedig Mezőtárkányról. Érdekesség, hogy a mezőtárkányi bejáró kislány elsős, ugyanakkor Egerfarmosról egy kis elsős Mezőtárkányra jár.

Számunkra az iskolaválasztásban azzal nehéz szembesülni, ha tanév közben, netán már első osztályban, vagy a negyedik osztály befejezése előtt távozik valamelyik tanuló. Bármilyen is legyen azonban a környékbeli, vagy távolabbi iskolák elszívó ereje, tudomásul kell vennünk, hogy a szabad iskolaválasztás jogát nem korlátozhatjuk. Sajátos nevelési igényű tanulóknak ebben a tanévben nincs, viszont öt tanulóknak küzd tanulási nehézséggel, ami az összlétszám 33,3 százaléka. Az utóbbi években a szülők általában elfogadták gyermekük problémáit, különösen kényes helyzet maradt viszont a tanulók haladási üteme. A tanulási nehézség nem betegség, azzal azonban számolni kell, hogy a gyermek lassabban halad, lemarad társaitól. Egyéni haladási üteme miatt iskolaváltoztatásnál sokkal nehezebb őt képességeinek megfelelően kezelni. Ezért célszerű a kis közösségben megkezdett tanulmányokat itt befejezni, mert az alsó négy évfolyam egy hosszabb fejlesztési szakasz. Igazán negyedik osztály év végére „érnek be” a gyerekek.

Tanulóink közül átlagosan minden harmadik kisdíák küzd tanulási nehézséggel. Ellátásuk heti két órában, fejlesztő foglalkozásokon történik.

Még a szorgalmi időszakban, 2015. január 5-én érkezett új tanuló a harmadik osztályba, ha kislányt vártunk is, fiú lett. Természetesen szívesen fogadtuk, és reméljük, minél hamarabb beilleszkedik kis közösségünkbe.

Két főállású pedagógus dolgozik az intézményben. Angol nyelvet tanulnak a gyerekek 4. osztálytól kötelező órakeretben, 1. 2. és 3. osztályban szakköri szinten Malik Andrásné mezőtárkányi kolléganő irányításával. Beszédhibás tanulók segítésére logopédiai foglalkozásokat tartunk heti egy alkalommal. A testnevelés tanítására Mezőtárkányról jár be pedagógus, Takács Péter. A fejlesztő foglalkozásokat az idén egy helyi és egy külső pedagógus látja el. Ebben a tanévben három kisdíák igényelte a hit- és erkölcstan órát, valamint fakultatív hitoktatásra két tanuló jár. Számukra mezőtárkányi kolléga, Nagy Péter tartja a foglalkozásokat.

Intézményünkben összesen (főállásban és más formában) 7 pedagógus foglalkozik a tanulókkal.

Az intézmény infrastrukturális feltételei megfelelnek a törvényben előírtaknak.

Jelenleg a Művelődési Ház nagyterme áll rendelkezésre a testnevelésórák megtartására. A fűtés megoldott, megfelelően tágas helye van a diákoknak. A tanítási órához szükséges eszközök általában rendelkezésre állnak, bordásfal kellene több. A labdák, ugráló kötelek folyamatos pótlásáról gondoskodni kell. Az udvaron ugróödröt tudunk kialakítani.

A fejlesztő foglalkozások, logopédiai foglalkozás és a hitoktatás megoldható az intézményen belül.

Az iskola épülete szerkezeti megerősítésen esett át novemberben, ugyanis a hátsó fal két oldalt megsüllyedt és meg is repedt. Településünk polgármestere elsődleges feladatként kezelte a helyreállítást.

Tárgyi feltételeink ideálisak, tiszta, barátságos környezetben dolgozhatunk.

Berendezési tárgyaink modernnek, esztétikusak. A 2014/2015-ös tanévben pályázat keretében 16 tanuló laptopot kaptunk, amelyek már használatra készen állnak diákjaink és jómagunk végtelen öröme. Informatikai eszközellátottságunk mostanra a kis létszámunknak köszönhetően valóban egy reménybeli XXI. századi iskola képét mutatja. A használatra számtalan ötletünk van, amellel hogy mindenképpen szeretnénk megőrizni az írásbeliséget és az olvasás szeretetét is. Az interaktív táblát rendszeresen használjuk.

Tekintve, hogy sok nehézséggel küzdő tanulónk van, fejlesztőeszköz-állományunkat folyamatosan szeretnénk tovább bővíteni. Interaktív tananyagok beszerzését is tervezzük pályázati forrásból. Az oktatás finanszírozása elsődlegesen a fenntartó feladata, de a források mindenütt szűkösek. Az intézmény vezetőire komoly felelősség hárul a pályázatokban való részvétellel, ami nem kevés pluszfeladatot ró a tantestületre.

Ebben a tanévben az intézmény 1.–4. osztályos összevont tanulócsoporthoz kapott működési engedélyt. A tanítási időkeretünk azonban lehetővé tette a csoportbontásokat, „valódi” teljes összevonás csak a készségtárgyi órákon valósul meg. Kis létszámunk mellett az eredményes oktatás maximálisan megvalósítható. A tanulóknak délután 4 óráig kötelező az intézményben tartózkodni. Iskolaotthonos rendszerben dolgozunk évek óta, így számunkra változást nem jelentett a mások számára újdonságként jelentkező meghosszabbított idő.

Reggel a korábban érkezők játékkal kezdhetik a napot, és kézműves foglalkozással, szakkörökkel, játékkal zárunk.

Mivel egy csoportos intézmény lettünk, alaposan át kellett gondolnunk az órarendünket. A kevés létszám ellenére négy osztályfokon oktatunk, a kötelezően előírt óraszámokat úgy kell tartanunk, hogy mindenki megkapja a számára törvény által előírt tantárgyi oktatást. A fő tárgyakat semmiképpen sem lehetett teljesen, minden osztályfokra összevonni. Itt használtuk ki a bővebben biztosított időkeretet a csoportbontásokra. Ahol ez nem volt lehetséges, korrepetálásokkal, felzárkóztatással bontottunk.

Az órarend megalkotásánál figyelni kellett az óraszámok mellett az egyenletes elosztásra is. A tanulók tapasztalataink szerint a délelőtt 8–11 óra között terhelhetők leginkább. A főtárgyak óráit a nagyobbaknak többségében, a kicsiknek kizárólag erre az időszakra csoportosítottuk. Két óra után csak készségtárgyi órákat iktattunk be. A délelőttöket igyekszünk úgy szervezni, hogy a tanulók minél többet tartózkodhassanak a szabad levegőn, utána mindig könnyebben megy a munka. A szabadidős tevékenységek a kikapcsolódást, a szocializációt és a közösségtudat erősítését, az önálló tanulás órái a differenciált foglalkoztatást segítik.

Pedagógusaink több évtizedes szakmai gyakorlata, hozzáértése az eredményes munka garanciája.

A szülők biztosabbnak és a munkájukkal, teendőikkel összeegyeztethetőbbnek látják, ha a gyermek nem otthon kezd el másnapra készülni, sokan pedig nem is tudják gyermekeiket a tanulásban segíteni. Ezért arra törekszünk, hogy tanulóink ne vigyenek haza leckét.

A TÁMOP 3.1.4. B -13/1-2013-0001 számú „Köznevelés az iskolában” pályázat keretén belül egyik fontos feladat a kompetenciafejlesztés beépítése a tanórákba. Kiemelten foglalkozunk a szövegértés és az alapvető matematikai készségek fejlesztésével. Minden tantárgy kompetenciaterületei kiemelésre kerültek évfolyamonként, és a kompetenciafejlesztéshez szükséges segédletek, feladatbankok folyamatosan készülnek.

A pályázat keretében induló – különösen a mérési-értékelési kompetenciák fejlesztését segítő – továbbképzéseken való részvétellel bővítjük szakmai ismereteinket. A tantestület minden tagja kiemelten kezeli a kompetenciafejlesztést a tanóráin, pontos módszertani ismeretekkel rendelkezik a tantárgyi kompetenciákat illetően és a fejlesztési lehetőségekről. Pozitív, fejlesztő hatású tanórai légkör megteremtésével, a tanulók önmagukhoz mért fejlődésének elismerésével motiváljuk diákjainkat.

Kapcsolatrendszerünket hagyományaink alapján ápoljuk. Segítőnk és támogatónk a Kandó Alapítvány. Az Idősek Klubjában, az Őszirozsa Nyugdíjas Szervezet részvételével összel is szerepeltek a gyerekek, színesítve az idős emberek mindennapjait. Hagyományosan jó személyes és munkakapcsolatot ápolunk az óvó nénikkel. Munkánk szerves része a Gyermekjóléti Szolgálattal való kapcsolattartás. Rendszeres látogatónk a védőnő, közös előadásunk is volt a novemberi egészség hónapban. A nevelési tanácsadó segíti, mentorálja a tanulók fejlesztését. Nyitottak vagyunk a hitoktatásra. A hit- és erkölcsoktatás mellett támogatjuk a fakultatív hitoktatást.

Bár a fenntartónk megváltozott, ez nem befolyásolja a település közéletében való aktív részvételt, és a települési önkormányzattal való rendszeres kapcsolattartást.

Kis iskola vagyunk, de még élünk, és élni akarunk. Csodákat tenni nem tudunk. A gyermekek nem egyformák, ki könnyebben, ki nehezebben birkózik meg a tanulással.

Csodákat tenni nem is kell, mert mindenki az adottságai, képességei szerint lesz a társadalom hasznos tagja, kötelességtudattal, felelősségérzettel bíró ember. Olyan ember, aki a lehetőségeit hasznosítani tudja. „Csak” ennyit szeretnénk minden erőnkkel.

Redele Gézáné